

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

Nodevums Nr. 3

ZIŅOJUMS

**Par piemērotākās teritorijas attīrišanas
alternatīvas izmaksu efektivitātes analīzi
bijušās naftas bāzes apkārtnē, Lapu ielā 3, Lapu ielā 5
un Marijas ielā 20, Valmierā**

Pasūtītājs: Vidzemes plānošanas reģions

Piņki, 2019. gada aprīlis - maijs

ZINOJUMS

**Par piemērotākās teritorijas attīrišanas
alternatīvas izmaksu efektivitātes analīzi
bijušās naftas bāzes apkārtnē, Lapu ielā 3, Lapu ielā 5
un Marijas ielā 20, Valmierā**

Pārskatīja:

E. Dimitrijevs
Tehniskais direktors

Sagatavoja:

K. Kalpišs
Projektu vadītājs

SATURS

ABSTRACT	3
1. IEVADS.....	4
1.1. Sanācijas darbu objekts	4
1.2. Objekta teritorijas piesārņojuma attīrišanai izvēlētā alternatīva	5
2. TERITORIJAS PIESĀRŅOJUMA ATTĪRĪŠANAI IZVĒLĒTĀS alternatīvas ANALĪZE.....	6
3. TERITORIJAS ATTĪRĪŠANAS ALTERNATĪVU IZMAKSU EFEKTIVITĀTE	8

ABSTRACT

The report provides information on cost effectiveness analysis for territory remediation alternatives in the former Valmiera oil base for the area - in parcels with No. 96010131004, 96010131003 and 96010131002, Lapu Street 3, Lapu Street 5 and Maria Street 20, Valmiera.

Report has been developed in scope of central Baltic See region cross-border cooperation programme 2014-2020 for project INSURE CB39 and based on service agreement No. 05.651/2.5.22.2/19/1 concluded between JSC VentEko and Valmiera city municipality, according to its Terms of Reference.

Based on remediation technology alternatives risk and cost assessment, Alternative no. 2 combined: *in-situ* hydrodynamic pumping method, installation of an *in-situ* filter reagent barrier and *in-situ* soil stabilization has been chosen as the most suitable for remediation of the former Valmiera oil base for the area at Lapu Street 3, Lapu Street 5 and Maria Street 20, Valmiera.

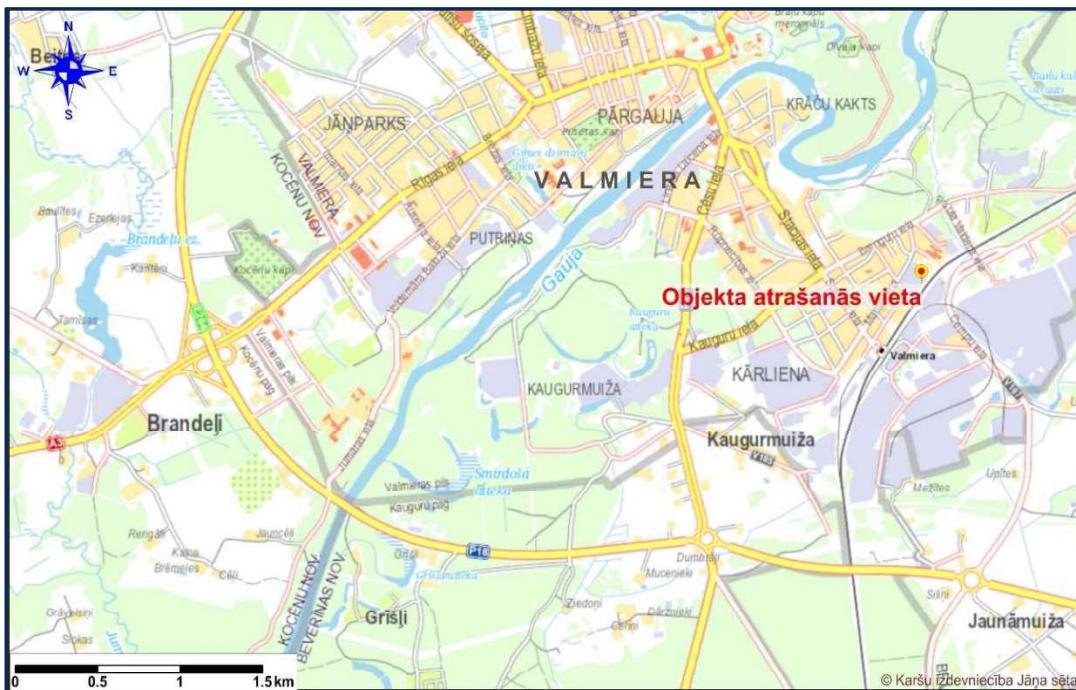
1. IEVADS

Ziņojums sagatavots, pamatojoties uz 2019. gada 6. martā noslēgto pakalpojuma līgumu Nr. 1.15/87 starp AS „VentEko” (turpmāk – *VentEko*) un Vidzemes plānošanas reģionu (turpmāk – *Pasūtītājs*), atbilstoši *Iepirkuma Nr. VPR/2019/01/INSURE 1. pielikumam - Tehniskā specifikācija*.

1.1. Sanācijas darbu objekts

Sanācijas darbu objekts – bijusī naftas bāzes apkārtne Lapu ielā 3, Lapu ielā 5 un Marijas ielā 20, atrodas Valmieras pilsētas dienvidaustrumu daļā Gaujas kreisajā krastā (1. attēls). Kopējā platība sastāda 0.9707 ha.

Sanācijas darbu teritorijas izvietojums

1. ATTĒLS

Atbilstoši Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam, objekts izvietojas:

- teritorijā ar īpašiem noteikumiem – apbūves ierobežojuma zonā ap paaugstināta rūpnieciskā avārijas risku objektu (TIN 12);
- ķīmiskās aizsargjoslas teritorijā ap ūdens ņemšanas vietām [Error! Reference source not found.].

Sanācijas objekts sastāv no trim atsevišķām teritorijām (2. attēls):

- Lapu iela 3, Valmiera – kadastra Nr. 96010131004, īpašnieks – fiziska persona, platība – 0.3292 ha, teritorijas funkcionālais zonējums atbilstoši Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam – rūpnieciskās apbūves teritorija;

- Lapu iela 5, Valmiera - kadastra Nr. 96010131003, īpašnieks – fiziska persona, platība – 0.3414 ha, teritorijas funkcionālais zonējums atbilstoši Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam – rūpnieciskās apbūves teritorija;
- Marijas iela 20, Valmiera - kadastra Nr. 96010131002, īpašnieks – jaukta statusa kopīpašums, platība – 0.3001 ha, teritorijas funkcionālais zonējums atbilstoši Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam – savrupmāju apbūves teritorija [Error! Reference source not found.].

Sanācījās darbu teritorija

2. ATTĒLS

1.2. Objekta teritorijas piesārņojuma attīrīšanai izvēlētā alternatīva

Pamatojoties uz piemērotāko sanācījās metožu – piesārņojuma attīrīšana alternatīvu riska novērtējumu un izmaksu izvērtējumu, par ilgtspējīgāko, tehniski un ekonomiski pamatojotāko teritorijas atveselošanas metodi bijušajā naftas bāzes apkārtnē, Lapu ielā 3, Lapu ielā 5 un Marijas ielā 20, Valmierā, **atzīstama alternatīvas Nr. 2 – kombinētas: *in-situ* hidrodinamiskā atsūknēšanas metode; *in-situ* filtrējošās barjeras ierīkošana un *in-situ* grunts augšejā slāņa stabilizācija.**

Alternatīva paredz vairāku metožu kombināciju:

- NPPS likvidācija – *in-situ* hidrodinamiskā atsūknēšanas metode;

- piesārņojuma ar NP migrācijas ierobežošana – *in-situ* filtrējošās reaģentu barjeras ierīkošana;
- grunts piesārņojuma ar NP attīrišana - *in-situ* grunts stabilizācija - kārtas (± 0.5 m slānis) stabilizācija visā piesārņotajā areālā, tādejādi to iekonservējot.

Par galvenajiem šīs sanācijas metodes priekšrocībām uzskatāms:

- metodes atbilst ilgtspējīgiem piesārņojuma attīrišanas nosacījumiem – tiek realizēta teritorijas atveselošana, nepārvietojot piesārņojumu uz citām teritorijām;
- visas paredzētās sanācijas darbu metodes pielietojams savstarpējā mijiedarbībā, kas būtiski samazina nepieciešamo laika periodu;
- atkritumi ir “resurss” un tiek izmantoti uz vietas
- vidēji ātrs teritorijā esošā piesārņojuma sanācijas veids (materiālu var atkārtoti izmantot pēc tā atbilstošas validēšanas);
- optimālas izmaksas;
- nav nepieciešami izdevumi sanācijas tehniskā projekta izstrādei un saskaņošanai;
- ierobežo piesārņojuma migrāciju no blakus esošajām teritorijām, šajā gadījumā no bijušās naftas bāzes centrālās daļas;
- nav transportēšanas izmaksas piesārņojuma izvešanai utilizācijai/attīrišanai ārpus teritorijas;
- iespējams stabilizēt dažādus piesārņotāju veidus, kā arī dažādus to sajaukumus;
- pilnībā pietiek ar esošo informāciju par teritorijas ģeokoloģisko stāvokli;
- procesa realizācijas laikā var iekļaut aktivitātes teritorijas ģeotehnisko uzlabojumu veikšanai.

Par galvenajiem šīs sanācijas metodes trūkumiem uzskatāms:

- piesārņojums netiek attīrīts, tas paliek grunts masīvā saistītā veidā;
- pazeminās teritorijas izmantošanas iespējas.

Darbu izpildes termiņš: 1 - 2 gadi.

Kopējās izmaksas: 700 000 – 800 000 EUR bez PVN.

2. TERITORIJAS PIESĀRŅOJUMA ATTĪRĪŠANAI IZVĒLĒTĀS ALTERNATĪVAS ANALĪZE

Ietekmes aspekti	“ar projektu”	“bez projekta”	Ieguvumi projekta dzīves ciklā
Sociālekonomiskā ietekme	Ieguvums no dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošanās. Ieguvums no piesārņojuma samazināšanās un tā iespējamās migrācijas. Pirmoreiz Latvijā izmantota stabilizācijas metode sanācijas procesos.	Nav ieguvumu – teritorija paliek piesārņota, piesārņojums laika gaitā turpinās izplatīties.	Samazinās draudi apkārtējo teritoriju piesārñošanā.

Ietekmes aspekti	“ar projektu”	“bez projekta”	Ieguvumi projekta dzīves ciklā
Finanšu izmaksas un ilgtspēja	Zemes vērtības pieaugums ilglaicīgā periodā. Iespēja uzsākt teritorijas attīstību uzreiz pēc projekta beigām. Projekta realizācija atbilst ilgtspējīgai teritorijas attīstībai.	Ietaupīti finanšu līdzekļi, kas nepieciešami sanācijas projekta realizācijai. Iespējami administratīvie sodi.	-
Tehniskie aspekti	Sakārtota teritorija, demontētas vecās ēkas.	Teritorija saglabājas esošajā stāvoklī.	-

Veiktais Alternatīvas risku analīzes mērķis bija savlaicīgi identificēt iespējamos riska faktorus un piedāvāt novēršanas pasākumus.

23/32

3	- augsta
2	- vidēja
1	- zema

Iespējamie riski	Riska iespējamība	Riska ietekme
1. Finanšu riski		
⇒ tirgus risks	1	2
⇒ kredītrisks	1	2
⇒ cenas risks	1	2
⇒ uzņēmumam raksturīgs risks	2	3
⇒ nozarei raksturīgs risks	2	2
2. Tehniskie riski		
⇒ radītās infrastruktūras tehniskā neatbilstība	1	3
⇒ speciālistu un zināšanu trūkums	1	3
⇒ neatbilstošas kvalitātes produkcija	1	2
⇒ darba drošība	1	3
3. Vides riski		
⇒ negaītīva ietekme uz vidi	2	1
4. Politiskie riski		
⇒ pašvaldības politikas kursa maiņa	1	1
⇒ LR likumdošana un izmaiņas tajā	2	2
⇒ politiskais lobijs	2	1
⇒ valsts drošība	1	3
5. Citi		
⇒ sabiedrības intereses	2	1
⇒ zemes lietojuma ierobežojumi nākotnē	2	1

*Riska novērtējums veikts visam alternatīvas dzīves ciklam.

**Riski identificēti atbilstoši definētajām četrām risku grupām.

***Riski tika novērtēti atbilstoši trim risku iespējamības un ietekmes līmeņiem – zems (1), vidējs (2) un augsts.

Izvērtējot izvēlētās Alternatīvas riska faktorus, jāpievērš uzmanība:

- sakotnēji precīzu sasniedzamo mērķu nodefinēšanai;
- projekta dzīves cikla laika grafikam;
- atbilstošām attīrišanas tehnoloģijām un to pielietošanai;
- darbu veicēja pieredzei;
- uzraudzībai un kontrolei.

3. TERITORIJAS ATTĪRIŠANAS ALTERNATĪVU IZMAKSU EFEKTIVITĀTE

Piesārņojuma attīrišanas alternatīva	EUR (bez PVN)	Piezīmes
Nr. 1 – kombinētas: <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode; <i>in-situ</i> filtrējošās reaģentu barjeras ierīkošana un <i>ex-situ</i> metode - piesārņotās grunts ekskavācija un aizvešana glabāšanai bīstamo atkritumu poligonā	1 200 000.00	-
- <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode	80 000.00	-
- <i>in-situ</i> filtrējošās reaģentu barjeras ierīkošana	90 000.00	-
- <i>ex-situ</i> metode - piesārņotās grunts ekskavācija un aizvešana glabāšanai bīstamo atkritumu poligonā	1 030 000.00	Metode neatbilst ilgtspējīgai teritorijas attīstībai.
Nr. 2 – kombinētas: <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode; <i>in-situ</i> filtrējošās barjeras ierīkošana un <i>in-situ</i> grunts virskārtas stabilizācija	700 000.00	Metožu kopums vispiemērotākais attiecīgajam objektam.
- <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode	80 000.00	-
- <i>in-situ</i> filtrējošās barjeras ierīkošana	210 000.00	-
- <i>in-situ</i> grunts virskārtas stabilizācija	410 000.00	-
Nr. 3 – kombinētas: <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode un <i>in-situ</i> grunts masīva stabilizācija	2 500 000.00	-
- <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode	80 000.00	-
- <i>in-situ</i> grunts masīva stabilizācija	2 420 000.00	-
Nr. 4 – kombinētas: <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode; <i>in-situ</i> filtrējošās barjeras ierīkošana un <i>in-situ</i> piesārņojuma ķīmiskā oksidācija	450 000.00	Paaugstināts risks sanācijas mērķa sasniegšanai.
- <i>in-situ</i> hidrodinamiskā atsūknēšanas metode	80 000.00	-
- <i>in-situ</i> filtrējošās barjeras ierīkošana	90 000.00	-
- <i>in-situ</i> piesārņojuma ķīmiskā oksidācija	280 000.00	-
Nr. 5 - “Nulles” jeb “nedarīt neko”	0.00	-

Izvērtējot alternatīvas izmaksu efektivitāti lielākoties jāņem vērā zemes īpašnieka iespējas un vēlmi ieguldīt līdzekļus teritorijas attīrišanā, kā arī jāattiecinā izmantotie finanšu resursi pret nākotnes ieguvumiem.